

כל יהודי זהב

כל יהודי זהב, ושלוש תשובות (סעיפים ה-י).

וכאן הביאור בשיחה:

במתן תורה בחר הקב"ה בגוף הגשמי של היהודי. במתן תורה התבטלה גזירת הפירוד בין עליונים ובעניינים רוחניים. לכן גם כאשר יהודי נמצא למטה בתוך גוף בתחתונים, מציאותו האמיתית היא חלק אלוהי ממעל ממש, עליונים.

מאז מתן תורה רצונו האמיתי של יהודי הוא לעשות רצון ה', וכוונתו הפנימית היא תמיד לשם שמיים (4 קטעים ראשונים בס"ה).

ומכאן מענה לכל השאלות שנשאלו לפני כן:

מובנת השאלה האחרונה [ד"ט] מנין ישנה ליהודי פשוט האפשרות לעשות משכן ולהתכוון באמת לשם ה', כיון שזוהי המציאות האמיתית, שכל ענייניו הם 'לשמה' (סוף ס"ה).

ומובנת גם השאלה הקודמת [ג"ט] מדוע נמנה הזהב בראש נדבות המשכן, כיון שבמשכן מודגש שמציאותו האמיתית של יהודי היא הדבר הכי יקר – זהב. זהב ברוחניות וזהב בגשמיות (ס"ו).

ומובן גם הענין שהוזכר לפני כן [ב"ב], הקשר של הפרשה לחודש אדר:

דן בהבנת ענינו של חודש אדר ש"בריא מזליה", ומסקנתו שבחודש אדר היהודי אינו זקוק לניסים וזכויות מיוחדות שמעל הטבע, אלא טבע העולם מסייע לו (י"ט). וענין זה קשור לענין המתבטא בפרשת תרומה שיהודי גם בהיותו למטה הוא בבחינת זהב (ס"ח).

[ומקשר ענין זה ל"מרבין בשמחה" בחודש אדר. כיון שהידיעה שיהודי – גם במצבו הנוכחי כאן למטה – הוא חד ממש עם הקב"ה, מביאה שמחה הכי גדולה (ט"ט)]

ומבאר בדרך רמז את סמיכות האותיות ג-ד (הימים בהם חל ר"ח אדר, שלישי ורביעי), מתאים לכל הנתבאר עד עתה (ס"א).

העיקר (סעיפים יא-ד).

המעשה הוא העיקר:

כל יהודי שייך ל'זהב', והוא עשיר ברוחניות ובגשמיות, ועליו לעשות כל התלוי בו בכדי לגלות זאת (ס"ב).

עלינו לבנות את בית המקדש השלישי, כל אחד – כולל ילדים – צריך להשתתף בזה ע"י נדבתו (ס"ב).

עלינו להוסיף בשמחה, ע"י קבלת החלטות טובות להוספה בעניינים המשמחים, החל מלימוד התורה. כולל – לשמח יהודים נוספים (ס"ג).

תמצית השיחה:

מקובל לחשוב שעליונותו של היהודי היא בנשמתו ורוחניותו, ולכן הרי היא מתבטאת רק במקומות עליונים ובעניינים רוחניים. לכן העולם והגוי חזקים בגשמיות, והיהודי והנשמה חזקים ברוחניות. הגוי מנצח בדרך הטבע, והיהודי צריך להזדקק למעל הטבע כדי לנצח.

בשיחתנו משנה כ"ק אד"ש מה"מ חשיבה זו, ומבאר שמאז מתן תורה החל חיבור עליונים ותחתונים, ולכן גם ביהודי הנמצא למטה בתוך גוף, מאירה מציאותו האמיתית שהיא נשמתו, חלק אלוהי ממעל ממש. גם בהיותו בעולם הזה הגשמי, יש לו עשירות מופלגה בגשמיות. גם בהתמודדותו מול האומות, מזלו בריא, והוא מנצח את כל האויבים בדרך הטבע.

עניין זה מתקשר גם ל"משנכנס אדר מרבין בשמחה", כיון שהשמחה הכי גדולה שיכולה להיות ליהודי היא כאשר הוא יודע שגם בהיותו בעולם הזה ובמצבים לא כ"כ טובים, הרי הוא תמיד קשור לקב"ה, בהיותו יהודי.

בשיחה מקשר עניין זה גם לשאר ענייני חודש אדר, ולפרשת תרומה.

מבנה השיחה:

פתיחה בברכה, ושלוש שאלות (סעיפים א-ד).

השיחה נפתחת בברכה לחודש אדר וביאור מעלתו בהפיכת כל העניינים הבלתי רצויים לטוב. וסיום הברכה בעניין העיקרי – הגאולה השלימה (א"ט).

וממשיך בשאלה: כיצד מתקשר חודש אדר לפרשת השבוע – פרשת תרומה (ב"ט).

ובבואנו לעסוק בפרשה, מעורר שאלה נוספת: מדוע כשהתורה מונה את תרומת המשכן היא מתחילה בזהב, למרות שזהב היה הדבר הפחות מצוי אצל ישראל, ופחות נצרך בנדבת המשכן (ג"ט).

ובכדי להבין זאת מקדים ומבאר ענין כללי בבניית המשכן: כיצד יכלו כל בני ישראל – גם הפשוטים – להשתתף בתרומת המשכן, עבודה נעלית מאוד הדורשת כוונה מיוחדת 'לשמה', שלכאורה לא כל אחד שייך אליה (ד"ט).

שההוספה בשמחה תפרוץ את גדרי הגלות ותהפוך אותם לקדושה, בגאולה האמיתית תיכף ומיד ממש (ס"ד).

שנת הצדי"ק (הערה 85). השנה שבין י"א ניסן תנש"א ל"א ניסן תשנ"ב היתה שנת הצדי"ק להולדת כ"ק אד"ש מה"מ. בפירוש עיון יעקב על מסכת בכורות מפרש שהתשעים חמורים טעונים כסף וזהב שהיו לכל אחד מישראל כשיצאו ממצרים, היו בזכות משה שהיה צדיק (תשעים = צדי"ק). לדרך זה מפרש בשיחה שבדורנו דור הגאולה יש לכל אחד מישראל תשעים חמורים, בזכות שנת הצדי"ק של כ"ק אד"ש מה"מ.

שפע רב של גשמי ברכה (ס"א). בחורף תשנ"ב היו בארץ הקודש שפע גשמים באופן מיוחד. ויתכן שלכך כוונת הדברים בשיחה.

פנים חדשות (ס"ג). בסעודת חתן בשבעת ימי המשתה אפשר לזמן בנוסח 'שהשמחה במעונו' ולברך שבע ברכות רק כאשר משתתף בסעודה 'פנים חדשות', יהודי שעוד לא השתתף בחגיגות החתונה, ולכן השתתפותו כעת מוסיפה שמחה חדשה.

נשים צדקניות (ס"ד). ביום ה' פרשת תרומה ב' אדר ראשון תשנ"ב, נהרגה על קידוש ה' מרת פעשא לאה לאפיין, תושבת שכונת קראון-הייטס¹.

תפילין. בדה טובא. (ס"ה). בגמרא מסופר שראו את רבה שהיה בדח טובא [= שמח הרבה]. וכששאלוהו שהרי נאמר שאסור לאדם שימלא שחוק פיו בעולם הזה, ורק לעתיד לבוא אז ימלא שחוק פינו, השיב שכעת הוא מניח תפילין ולכן יש לו לשמוח הרבה.

פנינים:

לכנות את בית המקדש השלישי בפשטות ממש (ס"ב). ביום ראשון פרשת תרומה במעמד חלוקת הדולרים, הגיש שליח נשי חב"ד במונטריאל לכ"ק אד"ש מה"מ תיבה ובה תכשיטים שנשי חב"ד תרמו לבניית הבית השלישי. ונראה שהוראה זו בשיחה באה בהמשך להתעוררות זו שבאה באופן של מלמטה למעלה.

[ולהעיר שבשיחה של שבוע שעבר נאמר "שעדיין לא נתקבלה ההודעה והציווי ונתינת-כח ד'ועשו לי מקדש ושכנתי בתוכם" בנוגע לבנין בית המקדש השלישי". ובשיחה זו מביא פסוק זה כהוראה למעשה בפועל].

צריך עיון:

בס"ב של השיחה כשמזכיר פרטי התאריך וכו', מזכיר ענינו של אדר ראשון, שצריך לומר שיש לו שייכות מיוחדת לפרשת תרומה. ולכאורה לא נראה בשיחה עצמה כלל שמוזכרת מעלתו של אדר ראשון דוקא.

מושגים בשיחה:

חשוכא לנהורא ומרירו למיתקו (ס"א). = חושך לאור ומר למתוק.

בריא מזליה (ס"א-ב, ס"ז). = מזלו בריא.

בס"ז יש שקלא וטריא בביאור מעלתו של חודש אדר. בתחילה מביא את דברי רש"י שלישראל יש כח להתעלות מעל המזל על ידי זכויותיהם. ומבאר שבחודש אדר ישנו ענין נעלה יותר, שהמזל בריא מצד עצמו, בלי זכות מיוחדת.

ומבאר בפרטיות יותר, שישראל מצד נשמתם הם מעל המזלות וחוקי הטבע. בירידתם לתוך גוף גשמי בעולם הזה, הרי הם כפופים לשליטת המזלות וחוקי הטבע, אך על ידי זכויותיהם יכולים להתעלות מעל המזלות. וזוהי כוונת רש"י "אין מזל לישראל" – ישראל יכולים להתעלות מעל המזל.

אך בחודש אדר אין צריך זכויות מיוחדות, כיון שהמזל עצמו עוזר ליהודי, היינו שהטבע עצמו מסייע ליהודי בעבודתו. זהו ה"בריא מזליה".

הנשיאים (ס"ו). בלשון הקודש המילה נשיאים מתפרשת גם כעננים, וכלשון הכתוב "נשיאים ורוח וגשם אין". ולכן הפסוק "והנשיאים הביאו את אבני השוהם" מתפרש בחז"ל שהעננים הביאום.

חמורים לובים (ס"ז). חמורים הבאים מארץ לוב, המצטיינים ביכולת הנשיאה שלהם.

י"ג (ט"ו) דברים (ס"ח). כשמונים את הדברים שבני ישראל נדבו למשכן, אפשר למנות את כל מיני המתכות (זהב כסף ונחושת) כמין אחד, ואז ישנם רק י"ג דברים. אך אם מונים כל אחד בפני עצמו ישנם ט"ו דברים.

השמים ושמי השמים (ט"ט). בעת חנוכת הבית הראשון אמר שלמה המלך בתמיהה "השמים ושמי השמים לא יכלכלוך, ואף כי הבית הזה". כיצד השמים ושמי השמים אינם כלי לעצמותו ית', ואילו בבית הזה הגשמי ישכון הקב"ה.

אין מזל לישראל (ס"א). הפירוש הפשוט במאחז"ל זה הוא שישראל הם מעל לשליטת המזלות. הפירוש החסידי הוא שאין מורה על כך שישראל עושים עצמם אין ועומדים בביטול להקב"ה, וזהו מקור הכח של עם ישראל.

כאן בשיחה מוסיף ומבאר שמזל מלשון נוזל ונמשך. ולכן האין, שורש הנשמה למעלה, נמשך גם כאן בעולם הזה הגשמי, שגם כאן למטה היהודי עומד באותו ביטול להקב"ה.

וביאור זה דומה לביאור לעיל בענין בריא מזליה, שהטבע הגשמי כאן בעולם עוזר ליהודי. אלא ששם מדובר בענין ההנהגה הגשמית של היהודי והצלחתו בעניני העולם והתעסקותו עם אומות העולם, שגם בהיותו למטה בעולם הזה הוא מוצלח בגשמיות. וכאן מדובר בענין ההנהגה הרוחנית של היהודי והתקשרותו עם הקב"ה, שגם בהיותו למטה בעולם הזה הוא קשור עם הקב"ה בכל התוקף.

ערך - בדרך אפשר - על ידי מערכת
הערות התמימים ואנ"ש בית משיח-770
מופץ על ידי איגוד תלמידי הישיבות 770